

I voldgiftslovens § 2, stk. 2, er det fastsat, at en sag anses for indbragt for en voldgiftsret, når en af parterne har fremsat anmodning om udpegning af voldgiftsdommere eller, hvis voldgiftsrettens medlemmer på forhånd er udpeget, har indgivet klageskrift til voldgiftsretten.

2.2.5. Domstolenes bistand

Voldgiftsloven indeholder fire regler, hvorefter domstolene kan bistå parterne og voldgiftsretten med forskellige forhold. Det overordnede formål med disse regler er at styrke voldgiftens funktion som tvist-løsningsorgan. Domstolene yder efter anmodning bistand til etablering af voldgiftsretten (pkt. 2.2.5.1 nedenfor), til prøvelse af habilitetsindsigelser mod en voldgiftsdommer (pkt. 2.2.5.2 nedenfor), til optagelse af bevis (pkt. 2.2.5.3 nedenfor) og til særskilt prøvelse af voldgiftsrettens fastsættelse af sit honorar (pkt. 2.2.5.4 nedenfor). De processuelle regler, der er fælles for bistanden bortset fra bevisoptagelse, er omtalt i pkt. 2.2.5.5 nedenfor.

2.2.5.1. Ifølge voldgiftslovens § 3 yder domstolene efter anmodning bistand til gennemførelse af en voldgiftssag. Bistanden gives efter bestemmelsen bl.a. i to tilfælde, som er nævnt § 3, nr. 1 og 2. Opregningen er ikke udtømmende. Voldgiftslovens § 3, nr. 1 og 2, angår begge etablering af voldgiftsretten. Efter § 3, nr. 1, træffer retten den nødvendige afgørelse, hvis antallet af voldgiftsdommere, fremgangsmåden ved udpegningen af voldgiftsdommerne eller stedet for voldgiften ikke er aftalt, og enighed derom ikke kan opnås. Afgørelsen skal efter bestemmelsen så vidt muligt træffes i overensstemmelse med almindelig brug på det pågældende område. Hvis en part undlader at udpege sin voldgiftsdommer, eller hvis valg af enevoldgiftsdommer eller af voldgiftsrettens formand ikke kan gennemføres på grund af uenighed, foretager retten valget, jf. voldgiftslovens § 3, nr. 2.

2.2.5.2. Ifølge voldgiftslovens § 4 kan indsigelser mod en voldgiftsdommers habilitet efter anmodning af en part prøves særskilt af domstolene, så snart voldgiftsdommeren er udpeget. Begrundelsen for reglen er, at det er en afgørende forudsætning for, at voldgiftsretten kan udøve sin virksomhed på betryggende måde, at voldgiftsdommerne ikke er inhabile, jf. betænkning nr. 414/1966 side 38. Reglen omfatter alle medlemmer af voldgiftsretten, herunder formanden. En anmodning kan også fremsættes efter, at voldgiftssagen er påbegyndt, såfremt anmodningen fremsættes under iagttagelse af fristen i voldgiftslovens § 8, stk.

4, der omtales i pkt. 2.2.5.5 nedenfor. Voldgiftslovens § 4 udelukker ikke, at habilitetsspørgsmålet i første række afgøres af voldgiftsretten eller den institution, gennem hvilken voldgiftsretten er nedsat. Voldgiftsloven indeholder ikke regler om, hvornår en voldgiftsdommer må anses for inhabil, og kriterierne herfor må derfor fastlægges af domstolene gennem retspraksis.

2.2.5.3. Domstolene yder efter anmodning af en voldgiftsret bistand til optagelse af bevis efter retsplejelovens regler, jf. voldgiftslovens § 5. Det er alene voldgiftsretten og ikke parterne, der kan anmode om domstolenes bistand til bevisoptagelse. Det er forudsat, at voldgiftsretten skal have en retlig interesse i bevisoptagelsen, jf. betænkning nr. 414/1966 side 38. Henvisningen til retsplejeloven indebærer bl.a., at det er muligt helt eller delvis at samle bevisførelsen ved én domstol, og at reglerne om parts- og vidneafhøring under strafansvar finder anvendelse ved bevisoptagelsen for domstolene.

2.2.5.4. Ifølge voldgiftslovens § 6 kan voldgiftsrettens fastsættelse af sit honorar efter anmodning af en part prøves særskilt af domstolene. Bestemmelsen anvendes meget sjældent i praksis, hvilket måske kan skyldes, at voldgiftsrettens salær i tilfælde af institutionel voldgift ofte fastsættes eller godkendes af institutionen i overensstemmelse med dens regler herom. Et eksempel på bestemmelsens anvendelse er dog den sag, der blev afgjort ved Vestre Landsrets kendelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2004 side 1179.

Voldgiftsloven indeholder ikke bestemmelser om fastsættelse af voldgiftsrettens honorar. Det fremgår af den nævnte landsretskendelse, at der ved en domstolsprøvelse af honoraret bl.a. tages hensyn til, om voldgiftsaftalen er international, og til voldgiftssagens kompleksitet, omfang og tidsmæssige udstrækning.

2.2.5.5. Voldgiftslovens § 8 indeholder processuelle regler for anmodninger om domstolenes bistand til en voldgiftsret efter §§ 3, 4 og 6. Voldgiftslovens § 8 omfatter ikke anmodninger om bistand til bevisoptagelse efter lovens § 5, der i stedet reguleres af retsplejelovens regler.

Værnetinget for anmodninger efter voldgiftslovens §§ 3, 4 og 6 er ifølge lovens § 8, stk. 1, den ret, ved hvilken sagen skulle have været anlagt, såfremt voldgift ikke var aftalt, eller, hvis ingen dansk domstol herefter er kompetent, Sø- og Handelsretten i København.

Anmodning om bistand efter voldgiftslovens §§ 3, 4 og 6 skal fremsættes skriftligt over for den kompe-